Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Metodologia historii sztuki I , PG_00201466		
Kierunek studiów	Historia sztuki (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki -> Zakład Historii Sztuki Nowoczesnej		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Milena Woźniak-Koch	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Milena Woźniak-Koch	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu	
	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami metodologii badań nad sztuką, zarówno z perspektywy historycznej, jak i współczesnej. Poznanie metod historii sztuki umożliwi studentom świadome i krytyczne stosowanie różnych sposobów badania, opisywania, interpretowania oraz wartościowania sztuk wizualnych. W szerszym ujęciu przedmiot ma na celu ukazanie wpływu dyskursu metodologicznego na rozwój dyscypliny i kształtowanie się roli badań nad sztuką we współczesnej humanistyce.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[HISTSZMU2_U02] Pozyskuje, weryfikuje, analizuje i systematyzuje informacje dotyczące nauk humanistycznych i pokrewnych, wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne, bazy danych i zasoby internetu przydatne w badaniach zagadnień związanych z naukami o sztuce	K_U02 Pozyskuje, weryfikuje, analizuje i systematyzuje informacje dotyczące nauk humanistycznych i pokrewnych, wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne, bazy danych i zasoby internetu przydatne w badaniach zagadnień związanych z naukami o sztuce	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTSZMU2_W06] Zna i rozumie metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki, zna w pogłębionym stopniu metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania dzieł sztuki oraz epok artystycznych	K_W06 Zna i rozumie metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki, w szczególności zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania dzieł sztuki oraz epok artystycznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTSZMU2_U07] Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i piśmie terminy właściwe dla nauk o sztuce w pracy nad wybranymi tematami	K_U07 Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i piśmie terminy właściwe dla nauk o sztuce w pracy nad wybranymi tematami	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTSZMU2_U01] Potrafi prawidłowo dobierać źródła, poprawnie stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu badawczego historyka sztuki oraz efektywnie selekcjonować informacje pozaźródłowe w celu rozwiązywania sformułowanego przez siebie lub innych zadania	K_U01 Potrafi prawidłowo dobierać źródła, poprawnie stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu badawczego historyka sztuki oraz efektywnie selekcjonować informacje pozaźródłowe w celu rozwiązywania sformułowanego przez siebie lub innych zadania	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTSZMU2_W01] Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o specyfice przedmiotowej, terminologii, teorii i metodologii nauk o sztuce	K_W01 Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej, terminologiii i metodologii nauk o sztuce	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	Wykład przedstawia najważniejsze historyczne i współczesne stanowiska metodologiczne w oparciu o krytyczną analizę wybranych autorów oraz fragmenty ich tekstów. Podstawowe zagadnienia uwzględnione w ramach wykładu: 1. Historia sztuki wśród nauk humanistycznych. Rozkwit i kryzys dyscypliny 2. Wiedeńska szkoła historii sztuki 3. Formalizm Heinricha Wölfflina i jego teoria pięciu pojęć historii sztuki 4. Hermeneutyka w badaniach nad sztuką 5. Aby Warburg. Granice między historią sztuki a historią kultury 6. Erwin Panofsky. Ikonografia i ikonologia 7. Strukturalizm, poststrukturalizm i jego długie trwanie w badaniach nad sztuką 8. Jacques Lacan i teoria sztuki 9. Psychologia percepcji sztuki 10. Teoria postkolonialna w badaniach nad kulturą materialną 11. Feminizm, Gender i Queer w sztuce 12. Wpływ neomarksizmu na studia nad sztuką 13. Obraz, ciało, medium. Antropologia obrazu
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wiadomości z zakresu ogolnej wiedzy o kulturze i naukach humanistyczych na poziomie studiów licencjackich.
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Obecność	75.0%	10.0%
Kolokwium	51.0%	90.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	• Arnheim R., *Sztuka i percepcja wzrokowa. Psychologia twórczego oka*, Warszawa 1978 • Białostocki J., *Metoda ikonologiczna w badaniach nad sztuką*, "Przegląd Humanistyczny", I (1957), nr 2, s. 46-59; nr 3, s. 9-18 [lub w: tegoż, *Pięć wieków myśli o sztuce*, wyd. II, Warszawa 1976, s. 249-274]. • Białostocki J., *Styl i modus w sztukach plastycznych*, "Estetyka", II (1961), s. 147-159. • Białostocki J., *Historia sztuki wśród nauk humanistycznych*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk, 1980. • Białostocki J., *Posłanie Aby Warburga: historia sztuki czy historia kultury?*, [w:] tegoż, *Refleksje i syntezy ze świata sztuki*. Cykl drugi, Warszawa 1987, s. 187-203. • Białostocki J., *Pojęcia problemy metody współczesnej nauki o sztuce*, Warszawa 1976. • Bryl M., *Suwerenność dyscypliny. Krytyczna historia sztuki od 1970 roku*, Poznań 2008. • Bryl M., Piotrowski, P. (red.), *Perspektywy współczesnej historii sztuki. Antologia przekładów "Artium Quaestiones",* Poznań 2009. • Gombrich E., *Obraz wizualny*, [w:] *Symbole i symbolika*, oprac. M. Głowiński, Warszawa 1991, s. 312-338. • Gombrich E., *Sztuka i złudzenie*, Warszawa 1981. • Heidegger M., *Bycie i czas*, Warszawa 1994. • Kalinowski L., *Max Dvořak i jego metoda badań nad sztuką. Suplement*, Warszawa 1974. • Panofsky E., *Studia z historii sztuki*, wybór, oprac. i posł. J. Białostocki, Warszawa 1971. • Piwocki K., *Pierwsza nowoczesna historia sztuki. Poglądy Aloisa Riegla*, Warszawa 1970. • Porębski M., *Ikonosfera*, Warszawa 1972. • Skubiszewski P. (red.), *Wstęp do historii sztuki*. T. 1: *Przedmiot - metodologia - zawód*, Warszawa 1973. • Wölfflin H., *Podstawowe pojęcia historii sztuki*, Wrocław-Kraków-Warszawa 1962.
	Uzupełniająca lista lektur	• Barthes R., *Mit i znak. Eseje*, Warszawa 1970. • Barthes R., *Mitologie*, Warszawa 2000. • Barthes R., *Światło obrazu. Uwagi o fotografii*, Warszawa 1994. • Bätschmann O., *Historia sztuki na przejściu od ikonologii do hermeneutyki*, "Artium Questiones", III, Poznań 1986, s. 157-175. • Bryson N., *Dyskurs, figura*, "Artium Quaestiones", XIX, 2008, s. 300-333. • Bryl M., *Suwerenność dyscypliny. Krytyczna historia sztuki od 1970 roku*, Poznań 2008. • Dilthey W., *Powstanie hermeneutyki*, [w:] *Pisma estetyczne*, Warszawa 1982, s. 290-311. • Foucault M., *Archeologia wiedzy*, Warszawa 1977. • Foucault M., *Słowa i rzeczy: Archeologia nauk humanistycznych*, Gdańsk 2005. • Gadamer H., *Prawda i metoda. Zarys hermeneutyki filozoficznej*, Kraków 1993. • Lévi-Strauss C., *Analiza morfologiczna bajki rosyjskiej*, Pamiętnik Literacki 1968 z. 4. • Lévi-Strauss C., *Antropologia strukturalna*, Warszawa 1970 (2000). • Porębski M., *Ikonosfera*, Warszawa 1972. • Porębski M., *Interregnum: studia z historii sztuki polskiej XIX i XX wieku*, Warszawa, 1975. • Skubiszewski P. (red.), *Wstęp do historii sztuki*. T. 1: *Przedmiot - metodologia - zawód*, Warszawa 1973.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Ikonografia i ikonologia w ujęciu Erwina Panofskyego. Hans Belting i antropologia obrazu. Historia sztuki w perspektywie postmodernistycznej.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.